



Hallintovaliokunta
Hav@eduskunta.fi

Viite: Hallintovaliokunta perjantai 20.02.2026 klo 11.15 / VNS 6/2025 vp

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen lausunto valiokunnalle: Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta

Maanpuolustuskoulutusyhdistys (MPK) kiittää mahdollisuudesta lausua sisäisen turvallisuuden selonteosta. Lausuntomme koskee vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen edellytyksiä ja mahdollisuuksia tukea sisäistä turvallisuutta.

1. Säädösperusta MPK:n antamalle koulutukselle

Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta määrittelee MPK:n tehtävät, joiden toteuttamiseen MPK voi käyttää valtionapua. Näistä tehtävistä merkittävin on Puolustusvoimien ohjauksessa toteutettava sotilaallisia valmiuksia antava koulutus, joka tukee merkittävästi reservin suorituskykyisyyttä. Lisäksi MPK:n julkisina tehtävinä on mm. kehittää nuorten ja naisten osallistumismahdollisuuksia vapaaehtoiseen maanpuolustukseen ja järjestää tiedotusta ja valistusta. MPK voi lisäksi järjestää mm. turvallisuus- ja varautumiskoulutusta, mutta sen toteuttamiseen ei voida käyttää valtionapua.

Rajavartiolaitoksen reservillä on mahdollisuus osallistua MPK:n järjestämään koulutukseen.

Vapaaehtoisen maanpuolustuksen tavoitetilatyön raportissa on esitetty, että MPK:n julkisia tehtäviä laajennettaisiin koskemaan myös kokonaismaanpuolustuskoulutus. MPK:n kannalta esitys on toivottu, mutta edellyttää lisäresursseja nykyiseen nähden.



2. Koko yhteiskunnan henkinen kriisinkestävyys

On hyvä, että selvityksessä nostetaan esiin yhteiskunnan henkisen kriisinkestävyyden merkitys. Yksilöiden keskinäinen luottamus sekä luottamus viranomaisiin ja yhteiskunnan palvelujen toimivuuteen kaikissa turvallisuustilanteissa on kriisinkestävyyden keskeisiä tekijöitä.

MPK:n koulutus tarjoaa niin reserviläisille kuin siviilitaustaisille henkilöille monipuolisia koulutusmahdollisuuksia kehittää sekä henkilökohtaisia varautumis- ja turvallisuustaitoja kuin myös hankkia osaamista toimia kriisitilanteissa muiden apuna. Koulutuksen ja harjoittelun myötä osallistujia kehittää minäpystyvyyttään ja vahvistaa luottamustaan yhteiskunnan toimintaan.

3. Nostoja sisäistä turvallisuutta tukevista MPK:n koulutusaiheista

- Arjen turvallisuus ja muut varautumis- ja turvallisuuskurssit lisäävät yksilöiden kriisivalmiutta ja osaamista erilaisien tyypillisten häiriötilanteiden varalta.
- MPK järjestää kattavaa kyberkoulutusta ja kokoaa alan osaajia useisiin harjoituksiin vuosittain.
- Väestönsuojien käyttöhenkilöstön koulutusyhteistyö on vakiintunutta Helsingin pelastuslaitoksen kanssa. Toiminta on laajentumassa myös muille alueille
- Säteilyturvakeskuksen kanssa toteutetaan koulutusta ja harjoittelua säteilymittausjoukkueelle, joka on varustettu Huoltovarmuuskeskuksen rahoituksella.
- Kriittisen infrastruktuurin suojaamiseen annetaan koulutusta huoltovarmuuskriittisille toimijoille (satamat, energiayhtiöt ja teleoperaattorit).
- MPK kouluttaa vapaaehtoistoimijoita alueellinen valmiuskeskus -toimintamalliin, jonka joukko Etelä-Suomen kuntia on ottanut osaksi varautumisorganisaatiotaan. Kriisitilanteissa alueelliset valmiuskeskukset (AVAK) käynnistävät tilannekuvan välittämisen ja tilanteenmukaisten tukipalvelujen tarjoamisen kuntalaisille.
- Maahanmuuttajille on käynnistymässä varautumis- ja turvallisuuskoulutus yhteistyössä vapaan sivistystyön toimijoiden kanssa. Tavoitteena on lisätä taitojen ja tietojen lisäksi osallisuutta ja suomalaiseen yhteiskuntaan kuuluvuutta.



4. Vapaaehtoiset viranomaisten tukena

Selonteon todetaan, että sisäistä turvallisuutta tehdään yhdessä. Johtopäätöksissä nostetaan esiin myös yksöiden ja erilaisten yhteisöjen vastuu turvallisuuden edistämässä sekä mainitaan mm. järjestöjen rooli sisäisen turvallisuuden vahvistajana.

Jotta järjestöt ja yksilöt voivat olla aidosti aktiivisia toimijoita, jotka omalta osaltaan pystyvät ylläpitämään ja rakentamaan sisäistä turvallisuutta, tulee asiaa tukea lainsäädännöllä, resurssein ja rakentein.

Tulevaisuudessa tulisi suunnitelmallisesti kehittää ja luoda toimintamalleja sille, miten järjestöt ja vapaaehtoisresurssit voivat tukea viranomaisia yhteiskuntaa kohtaavissa kriisitilanteissa. Hallitusohjelmassa oleva kirjaus koulutettujen henkilöiden rekisteröinnistä, on MPK:n kannattama askel oikeaan suuntaan.

Lisätietoja antaa tarvittaessa: Satu Virtanen, koulutuspäällikkö (nuoret, naiset, varautuminen) satu.virtanen@mpk.fi, puh. 040 5172073.

Kunnioittaen

Maanpuolustuskoulutusyhdistys

Antti Lehtisalo
Toiminnanjohtaja

Satu Virtanen
Koulutuspäällikkö (nuoret, naiset, varautuminen)

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This document contains 3 pages before this page
Dokumentet inneholder 3 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 3 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 3 sider før denne side

Detta dokument innehåller 3 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende